

پایان نامه سطح سه

رشته تعلیم و تربیت اسلامی

عنوان:

روش‌های نهادینه سازی حجاب در دختران با تاکید بر آیات و روایات

استاد راهنما:

حجه الاسلام سیدمحمدرضا موسوی نسب کرمانی

استاد مشاور:

حجه الاسلام حسین مهدی زاده

پژوهشگر:

صدیقه محمدی

۱۳۹۱۴۷۱۰۱۶

تاریخ دفاع:

۵ مرداد ۱۳۹۶

چکیده

حجاب از ضروریات دین مقدس اسلام است که به طور مستقیم مورد هجوم دشمن قرار گرفته است و متأسفانه شاهد به حاشیه رانده شدن آن هستیم. در این راستا لازم است تحولی در روش‌های آموزش حجاب صورت گیرد تا مقاومت بانوان را در برابر این حملات بیشتر و حجاب را در آنان نهادینه کند، همان هدفی که موجب نگارش این پژوهش شده است. لازمه‌ی چنین تغییری شناخت ابعاد وجودی انسان و تحول آنها است. انسان دارای سه بُعد شناخت، گرایش و رفتار است، که برای تغییر در هر یک از آنها روش‌های متناسب با آن بعد باید به کار گرفته شود. از طرفی بهترین منبع برای استخراج این روش‌ها بی‌شک قرآن کریم و روایات معصومین علیهم‌السلام است. در این پژوهش تلاش شده است با روش توصیفی، تحلیلی و نگاهی درون دینی و روان شناختی به این سؤال پاسخ داده شود که چه روش‌هایی برای نهادینه‌سازی حجاب در آیات و روایات وجود دارد؟ پس از بررسی آیات و روایات روشن شد که روش‌های شناختی مانند اعطای بینش، استدلال، عبرت‌دهی، روش‌های گرایشی مانند موعظه، تکریم، آراستن ظاهر، تحریک ایمان، تبشیر، انذار و توبه و روش‌های رفتاری مانند جایگزین‌سازی، الگودهی، تغییر موقعیت، امر به معروف و نهی از منکر و تنبیه، در آیات و روایات موجود است. نتایج کاربردی این تحقیق می‌تواند خانواده‌ها، مربیان، مبلغان، و نهادهای فرهنگی را در ترویج فرهنگ حجاب یاری نماید.

واژگان کلیدی: روش، نهادینه‌سازی، حیا، حجاب، عفاف، جلباب، تربیت.

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	فصل اول: کلیات
۴	۱. طرح تحقیق
۴	۱-۱. تبیین موضوع و بیان مسائل تحقیق
۴	۲-۱. سؤال‌های اصلی و فرعی
۵	۳-۱. پیشینه تحقیق
۶	۴-۱. ضرورت تحقیق
۶	۵-۱. هدف تحقیق
۷	۶-۱. روش تحقیق
۷	۲. مفهوم شناسی
۷	۱-۲. روش
۸	۲-۲. درونی سازی یا نهادینه سازی
۹	۳-۲. حجاب
۱۰	۴-۲. تربیت
۱۲	خلاصه فصل
۱۳	فصل دوم: مبانی نظری
۱۴	۱. جایگاه حجاب در تاریخ

ب

۲. نگاه اسلام به حجاب به عنوان حق اجتماعی ۱۵
۳. حجاب زن و مرد در اسلام ۱۸
۴. فواید حجاب ۱۸
- ۴- ۱. در حوزه فردی ۱۹
- ۴- ۱- ۱. ارزش گذاری و احترام گذاشتن به زن ۱۹
- ۴- ۱- ۲. نشاط جسمی و جنسی ۲۱
- ۴- ۱- ۳. بهداشت روانی ۲۱
- ۴- ۲. در حوزه خانوادگی ۲۳
- ۴- ۳. در حوزه اجتماعی ۲۵
- ۴- ۳- ۱. افزایش کارآمدی اجتماعی زنان ۲۵
- ۴- ۳- ۲. حجاب عامل کاهش مفسد جنسی در جوامع اسلامی ۲۵
۵. مبانی بدحجابی ۲۵
- ۵- ۱. مبانی شناختی بدحجابی ۲۶
- ۵- ۱- ۱. ناآگاهی و عدم اعتقاد به فواید حجاب ۲۶
- ۵- ۱- ۲. تصور نادرست درباره ازدواج ۲۷
- ۵- ۱- ۳. هویت یابی جوانان ۲۷
- ۵- ۲. مبانی گرایشی بدحجابی ۲۷
- ۵- ۲- ۱. خود کم بینی (اختلال شخصیت نمایشی) ۲۷

- ۲۸..... ۵ - ۲ - ۲. آزمودن توانایی های خود
- ۲۸..... ۵ - ۲ - ۳. زیبایی طلبی
- ۲۹..... ۵ - ۲ - ۴. شوق نظاره شادمانی دیگران.
- ۲۹..... ۵ - ۲ - ۵. ارضای تمایلات جنسی
- ۲۹..... ۵ - ۲ - ۶. فرار از مسئولیت و بی توجهی به مقررات شرعی
- ۲۹..... ۵ - ۲ - ۷. ناکامی مردان و تلاش در جبران آن
- ۳۰..... ۵ - ۲ - ۸. بدحجابی با انگیزه سیاسی
- ۳۰..... ۵ - ۳ - ۱. مبانی رفتاری بدحجابی
- ۳۰..... ۵ - ۳ - ۱. مدگرایی
- ۳۱..... ۵ - ۳ - ۲. تقلید های جاهلانه
- ۳۱..... ۵ - ۳ - ۳. اباحه گری والدین و نظارت ضعیف آنها در تربیت
- ۳۲..... ۵ - ۳ - ۴. عملکرد نامطلوب رسانه
- ۳۲..... ۵ - ۳ - ۵. الگوهای منفی (رفتار نامناسب برخی بانوان با حجاب)
- ۳۲..... ۵ - ۳ - ۶. تفاخر و خودنمایی
- ۳۳..... ۵ - ۳ - ۷. ضعف عملکرد دستگاه های مرتبط با حجاب و عفاف
- ۳۴..... ۵ - ۴ - ۱. مبانی تاریخی بدحجابی
- ۳۵..... ۶ - ۱. پیامدهای بدحجابی
- ۳۵..... ۶ - ۱. پیامدهای فردی بدحجابی

۳۵ آثار اخروی. ۱- ۱- ۶
۳۶ آثار دنیوی. ۲- ۱- ۶
۳۷ پیامدهای خانوادگی بدحجابی. ۲- ۶
۳۷ بی‌علاقگی به ازدواج. ۱- ۲- ۶
۳۸ سستی و تنزل بنیان خانواده. ۲- ۲- ۶
۳۸ پیامدهای اجتماعی بدحجابی. ۳- ۶
۳۹ بلوغ زودرس جنسی جوانان. ۱- ۳- ۶
۳۹ عقده ای شدن مردان. ۲- ۳- ۶
۳۹ گسترش تهمت و سوء ظن در جامعه. ۳- ۳- ۶
۳۹ بدآموزی بدحجابی والدین برای فرزندان. ۴- ۳- ۶
۴۰ تنزل بهره‌وری در فعالیت‌های اجتماعی. ۵- ۳- ۶
۴۰ خلاصه فصل
۴۲ فصل سوم: روش‌های شناختی حجاب در آیات و روایات
۴۳ ساحت‌های وجودی انسان
۴۴ ساحت شناخت
۴۴ ساحت گرایش
۴۴ ساحت رفتار
۴۶ روش‌های شناختی حجاب در آیات و روایات

۱. روش اعطای بینش ۴۶
- برهنگی هدف شیطان ۴۶
۲. روش استدلال ۵۰
۳. روش عبرت دهی ۵۲
- برهنگی نتیجه بی تقوایی ۵۳
- خلاصه فصل ۵۶
- فصل چهارم: روش‌های گرایشی حجاب در آیات و روایات ۵۶
۱. روش موعظه ۵۷
- پوشش، نعمت الهی ۵۸
۲. روش تکریم ۶۰
۳. روش آراستن ظاهر (ارضای میل زیبایی طلبی) ۶۲
۴. روش تحریک ایمان ۶۳
۵. روش تبشیر ۶۷
۶. روش انذار ۶۸
۷. روش توبه ۷۰
- خلاصه فصل ۷۲
- فصل پنجم: روش‌های رفتاری حجاب در آیات و روایات ۷۳
۱. روش جایگزین سازی (ارضای میل به خودنمایی، در میان محارم) ۷۴

۷۵ اختصاص حکم حجاب به زنان
۷۹ ۲. روش الگو دهی
۸۲ ۳. روش تغییر موقعیت
۸۳ ۴. روش امر به معروف و نهی از منکر
۸۴ ۵. روش تنبیه
۸۶ خلاصه فصل
۸۷ جمع بندی و نتیجه گیری
۹۰ پیشنهادها
۹۲ فهرست منابع
۹۲ کتاب ها
۹۸ مقاله ها
۹۹ سایت ها